

**TSPAKB 13. Olağan Genel Kurul Toplantısı
(30 Mayıs 2013, İstanbul)**

Attila Köksal, CFA
Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

**Genel Kurulumuzun Değerli Üyeleri,
Sevgili Meslektaşlarım,
Değerli Konuklar,**

Birliğimizin 13cü Olağan Genel Kurul toplantısına hoş geldiniz.

Bildiğiniz gibi yeni Sermaye Piyasası Kanunu gereğince TSPAKB önümüzdeki dönemde yerini Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'ne bırakacak. Bu toplantı da Birliğimizin son seçimli genel kurulu olarak tarihteki yerini alacak.

Bugün yönetim kurulumuzun görev süresi sona eriyor. Birlikte iki yıl boyunca birlikte görev yaptığımız yönetim ve denetim kurulu üyesi arkadaşlarıma sektöre verdikleri gönüllü hizmet için kalpten teşekkür ediyorum. Ayrıca tüm Birlik çalışanlarına, başta Genel Sekreter İlkey Arıkan ve Genel Sekreter Yardımcıları Alparслан Budak ve İlker Savuran'a da hizmetleri için teşekkür ediyorum. Yine başta Aksiyon Takımı olmak üzere oluşturduğumuz çeşitli komitelerde görev alan meslektaşlarımıza da katkıları için şükran borçluyuz.

Görev süremizi kapsayan geçtiğimiz iki sene Türk Sermaye Piyasası'nın geleceğinin şekillenmesi açısından çok önemli adımların atıldığı bir dönem oldu.

Hükümetimizin İstanbul Finans Merkezi vizyonu çerçevesinde Sayın Ali Babacan'ın öncülüğünde Türk Sermaye Piyasası'nın gelişmesine yönelik başlattığı reformlar ile önce Sermaye Piyasası Kanunu'nun yenilenmesi, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın yeniden yapılanarak Borsa İstanbul adlı tüm borsaları içinde bulunduran bir holding şirketi yapısına bürünmesi, Bireysel Emeklilik Sistemi'ne getirilen teşvik ve kurumsal yatırımcı tabanını geliştirmek konusunda atılan adımlar piyasamızın geleceği açısından hepimize büyük umut vermektedir.

Diğer yandan, Sermaye Piyasası Kurulu'nun sektörümüzü geleceğe hazırlamak yönünde kurguladığı Aracılık Faaliyetleri yapısı bazı şirketlerimiz için önemli fırsatları beraberinde getirirken, diğerleri (özellikle küçük ölçekli aracı kurumlar) açısından kısa vadede önemli tehditler, ancak uzun vadede yine önemli fırsatlar içermektedir.

TSPAKB yönetim/denetim kurulları ve çalışanları olarak bu zorlu dönemde Sermaye Piyasamızın gelişmesi yönünde önemli çabalar sarf ettik. Rahatlıkla söyleyebilirim ki, tüm yönetim ve denetim kurulu üyesi arkadaşlarım bu dönemde aldığımız her kararda, sadece kendi şirketlerinin değil, tüm sektörün çıkarlarını düşünerek değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Bazı konularda yeterince başarılı olamadığımızın ve sektörümüzün haklarının yenmesini önleyemediğimizin farkındayız. (örneğin Borsa İstanbul'dan pay alımı konusu). Ancak, bunlar tamamen kontrolümüz dışında olan faktörlerden kaynaklanmışlardır.

Bu gönüllü görevde elimizden gelen çabayı sarf ettiğimizi düşünüyor ve bizlere vermiş olduğunuz bu görevle ilgili sizlerden haklarınızı helal etmenizi rica ediyoruz.

Ben bugünkü konuşmamda TSPAKB yönetimi olarak neleri yaptığımızı değil, neleri yapamadığımızı ve nelerin yapılması gerektiğini sizlerle paylaşmak istiyorum ki tecrübelerimiz gelecek dönemlere ışık tutsun.

Artık hepimizin gördüğü gibi, önümüzdeki dönem Türk Sermaye Piyasası'nın hızlı büyüyeceği ve süratle gelişeceği bir dönem olacaktır. Dolayısı ile artık sermaye piyasasında hiç bir şey eskisi gibi olmamalıdır, olamaz.

Türkiye'deki tüm sermaye piyasası kurumlarının yeniden yapılandığı bu dönemde TSPAKB'yi de yeni bir platoya taşımamız gerekmektedir. Bence bu yapısı ile TSPAKB sektörün her anlamda liderliğini yapmaktan uzaktır.

Bildiğiniz gibi bu yeni kanun ile TSPAKB tarih oluyor ve yerine "Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği" geliyor. Bu Birliğe başta portföy yönetim şirketleri olmak üzere SPK'nın belirleyeceği diğer kurumlar da üye olabilecek. Önümüzdeki dönemde sermaye piyasamızı güçlendirmek istiyorsak bu yeni Birliğin öz düzenleme görevini daha etkili ifa edebilecek şekilde yapılanması gerekmektedir.

Türk Sermaye Piyasasına gerçek anlamda katkıda bulunmak için adı ister TSPAKB, ister TSPB olsun :

- Birlik reaktif değil, tam tersine proaktif bir yaklaşım sergilemelidir. Sektörle ilgili gelişmelere tepki veren bir merci değil, sektörle ilgili konuları ilk gündeme getiren ve bu konuda alınacak kararlara yol gösteren bir kurum olmalıdır.
- Birlik, tam anlamıyla bir özel sektör kuruluşu zihniyeti ile çalışmalı, kamunun ve düzenleyici kurumların gölgesinde kalmamalı, onların sermaye piyasasının gelişmesi yönündeki çabalarına sadece destek vermekle kalmayıp önemli konularda liderlik rolünü üstlenmelidir.
- Birlik, sektörümüzde geçmişte yapılan yanlışlardan dersler çıkararak bu yanlışların ileride tekrar etmesini önleyecek önlemleri almalı ve yanlışlara devam eden kişi ve kurumları gerektiğinde cezalandıran merci olmalıdır. Etik kuralların ve mesleki çalışma prensiplerimizin sektör genelinde tanınması ve uygulanması için Birlik sürekli çaba sarf etmelidir.
- Birlik, sektörün gelişmesine katkıda bulunmak isteyen gönüllüleri teşvik edecek ve onların katkısını maksimize edecek mekanizmalar kurmalıdır.
- Birlik yatırımcıların eğitimi ve finansal okuryazarlığın yurt dışında artması için azami çaba göstermeli, bu konuda liderlik rolü üstlenmelidir. Bilinçli yatırımcı kitlesi büyüdükçe sektörümüz gelişecektir. Bu konuda hep birlikte çaba sarfetmeli, kaynaklarımızı seferber etmeliyiz.
- Sektör çalışanlarının eğitimi konusunda Birlik iştiraki olan SPL A.Ş.'nin uluslararası standartlarda bir eğitim ve lisanslama kuruluşu olması için çaba göstermelidir. Kanımca, sermaye piyasamızın gelişmesinin önündeki en önemli engellerden birisi iyi eğitilmiş uzmanlarımızın sayısının azlığıdır. Yatırım danışmanlığı, araştırma, kurumsal finansman, türev işlemler, portföy yönetimi, v.b. alanlardaki uzman kadrolarımızı çok geliştirmek zorundayız.

Yeni kurulacak Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin (TSPB) doğru yapılanması bu nedenle büyük bir önem taşımaktadır.

TSPB'nin yönetiminde görev alacak kadroların büyük bir uyum içinde, sadece ve sadece Türk Sermaye Piyasası'nın gelişmesi yönünde çaba gösterecek kişilerden oluşması gerekmektedir.

Önerdiğimiz statüde, alt sektörlerle ilgili tüm konular o sektörlerin temsilcilerinden oluşan komitelerde tartışılacak ve bu konularla ilgili karar önerileri yönetim kuruluna bu komitelerden gelecektir.

Yönetim kurulunda görev alacak alt sektör temsilcilerinin (aracı kurum, kaldıraçlı işlem, banka, portföy yönetimi, v.b.) herhangi bir konuda karar alırken sadece kendi şirket veya sektörlerini değil, tüm sermaye piyasasının genel çıkarını düşünmeleri zorunludur. Yönetim kurulu seviyesinde bu zihniyeti oluşturamazsak TSPB kendi içinde sürekli çıkar çatışmaları üreten bir kurum olur ve kanunla kurulmuş olmasına rağmen tahminimce bir kaç yıl içinde dağılır.

Sık sık dile getirdiğimiz gibi özellikle 1988 – 2008 arasındaki 20 yıllık dönemde Türk sermaye piyasası ciddi bir büyüme gerçekleştirmedi, halka açık şirket ve sermaye piyasası yatırımcısı sayıları ülke potansiyelinin çok altında kaldılar. Kurumsal yatırımcı tabanını hemen hemen hiç geliştiremedik. Bu dönemdeki yüksek enflasyon, yüksek reel faizler ve politik belirsizlikler sermaye piyasamızın önünde büyük bir engel oluşturdu.

Artık bu engeller ortadan kalktı. Faizler tarihi düşük seviyelerde. Politik belirsizlik gündemde değil. Türkiye yabancı yatırımcıların gözdesi olan bir ülke konumuna geldi. Sermaye piyasamızda artık önümüzdeki 20-25 yılın hamlesini başlatmak için artık tüm şartlar mevcut.

Ancak, bu aşamada tüm sektör katılımcılarının cevaplaması gereken bazı sorular var: "Biz sektör olarak bu hamleyi yapmaya hazır mıyız ? Kadrolarımız yeterli mi ? İş anlayışımız, çalışma prensiplerimiz yatırımcının sermaye piyasasına yeniden güven duymasını sağlayacak düzeyde mi ?"

Kabul etmeliyiz ki, geçmişte ülkemizde sermaye piyasası alanında çok hatalar yapıldı. Ve bu hataların bedelinin önemli bir kısmını sadece bir kesim ödedi : Yatırımcılar. Biz de sektör olarak önemli bir bedel ödedik ve ödemeye devam ediyoruz. Ancak hataların büyük bir kısmını yapan kesim olarak pek şikayetçi olma hakkımız yok diye düşünüyorum.

Bugün geldiğimiz noktada "Geçmişte neyi yanlış yaptık ?" ve bunu takiben "Gelecekte ne yapmalıyız ?" sorularını kendimize sormalıyız.

Maalesef geçmişte yaptığımız hatalar sonucu yatırımcı tabanını erittik. Kimse bu konuda başka suçlu aramasın. Zaman zaman işlem sırası kapanan şirketlerden, kamulaştırılan bankalardan, derinlik bilgilerinin yayınlanmamasından şikayetler geliyor ve bunların yatırımcıları küstürdüğü söyleniyor. Bence bu konular buzdağının tepesidir. Asıl sorun, günlük al-satlara alıstırdığımız yatırımcıların bu tür işlemlerin doğal sonucu olarak sürekli zarar etmiş olmalarıdır. Portföy yönetimi alanında ise sektör çok uzun yıllar boyunca likit fonlardan bile aşırı yüksek komisyonlar alıp düşük performanslarla yatırımcıyı küstürmek için elinden geleni yapmıştır.

Bu söylediklerime kimseler alınmasın. Kendimizi eleştirmeyiz, "kol kırılır yen içinde kalır" mentalitesi ile hareket edersek asla bir adım ileriye gidemeyiz.

Geçtiğimiz dönemde halka arzlarda yaşanan gelişmelere bakın. Halka açık şirket sayısını arttırmak için iyi niyetle başlatılan bir seferberlik aracı kurumlarımızın gerekli özeni göstermemeleri sonunda skandala dönüştü. Halka açılan şirketlerin çoğu borsanın büyük artış gösterdiği bir dönemde önemli düşüşler sergilediler. Yatırımcı güvenini kaybetmek için bu konuda da elimizden geleni esirgemedik.

Bir çoğumuz bu mesleğe hayatımızı verdik. Üyelerimizin çok büyük bir bölümü mesleki ilkelerimize son derece bağlı çalışıyorlar. Ama maalesef hepsi değil. Manipülasyona aracılık eden, kötü niyetli şirketleri halka arz eden, kaldıraçlı işlemlerle bilgisiz vatandaşın birikimlerini sifonlayan kötü niyetli bazı meslektaşlarımıza “dur” demezsek bizler de onlar gibi mesleğimize ihanet etmiş oluruz. Yatırımcılara zarar veren ve sektörümüze prestij kaybettiren bu tür kişi ve kurumları aramızda barındırmamalıyız.

Güçlü bir sermaye piyasası için şirketlerimizi insan kaynağı, teknoloji, etik değerlere ve kurallara uyum açılarından sürekli güçlendirmeliyiz. Biliyoruz ki, güçlü ve saygın aracı kuruluşlar olmadan güçlü bir sermaye piyasası olması mümkün değildir. BIST’nin Takasbank hisselerini alması ve aracı kuruluşlara Borsa İstanbul hissesi verilecek olması şirketlerimizin değerlerini arttıracak olumlu gelişmelerdir.

SPK’nın yeni yatırım hizmetleri ve sermaye yeterliliği tebliği özellikle orta ve büyük aracı kurumların yatırım bankacılığı alanına yaklaşması yönünde olumlu bir ortam yaratmaktadır. Bu tebliğler her ne kadar küçük aracı kurumlar için tehdit niteliğinde görünse de kanımca aracı kurumlara olan talebi arttıracaktır.

Geçen yılki konuşmamamda da söylemiştim, önümüzdeki dönemde sektörümüzde rekabet daha da çetinleşecek ve maalesef sadece aracılık gelirleri ile yaşamlarını sürdürmeye çalışan, düşük sermayeli şirketlerin yaşama şansı azalacaktır. Bu döneme ayak uyduramayacak olan şirket ortaklarının aracı kurumlara olan talebin artacağını umduğumuz bu dönemde sektör dışına çıkmaya çalışmalarında yarar vardır. SPK’nın sermaye yeterliliği şartlarında küçük ölçekli aracı kurumların lehine bir iyileştirme yapmasını ve sektörden çıkmak isteyen meslektaşlarımızın zarar görmeden çıkmalarını temin edecek bir ortamın yaratılmasını temenni ediyor ve bu konuda ciddi gayret gösteriyoruz.

Genel Kurul toplantımızın hayırlı olmasını diliyor ve hepinize saygılar sunuyorum.